

Lempäälän kunnan Puurakentamista edis- tävä ohjelma –hankkeen loppuraportti

VN/19781/2020

Aino Kosonen
Projektipäällikkö

Sisällys

1 Tiivistelmä.....	1
2 Hankkeen taustat ja tavoitteet.....	2
3 Hankkeen osapuolet ja menetelmät.....	3
4 Hankkeen tulokset	5
5 Hankkeen vaikuttavuus/vaikutukset.....	9
6 Viestinnän toteutuminen ja tulokset	10
7 Tulosten kestävyys ja hyödyntäminen	12
8 Talousraportti.....	13
9 Suositukset tulevia hankkeita ja ohjelmia varten.....	14
10 Yhteenveto hankkeesta	15

1 Tiivistelmä

Lempäälän kunta liittyi hiilineutraalien kuntien (hinku) verkostoon syksyllä 2018. Verkoston kuntien tavoitteena on vähentää 80 % kasvihuonekaasuja vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Jotta tämä välttämätön tavoite onnistuisi, tarvitaan monipuolisia keinoja, joista esimerkkinä toimii Lempäälän Puurakentamista edistävä ohjelma –hanke.

Kunnassa oltiin jo ennen hanketta kiinnostuneita puurakentamisesta ja sen mahdollisuuksista sekä toimialojen että luottamushenkilöiden keskuudessa. Puurakentamisen taival aloitettiin Lempäälässä hirsijulkisivullisella uudella koululla.

Puurakentamista edistävä ohjelma –hanketta alettiin suunnitella loppukesästä 2020 sillä ajatuksella, että puurakentamisen edistämiseksi tarvitaan koko kuntaa kattava suunnitelma. Hankkeen aikana mm. järjestettiin työpajoja asiantuntijapuheenvuoroin, selvitettiin muiden organisaatioiden puurakentamisen parhaita käytäntöjä, kouluttauduttiin puurakentamisen erityiskysymyksiin, tehtiin infopaketti puurakentajille ja suunniteltiin puurakentamisen tavoitteita ja tulevaa ohjelmaa.

Tässä loppuraportissa käsitellään, miten Lempäälän kunnan Puurakentamista edistävä ohjelma –hanke toteutui, mitä hankkeen aikana tavoiteltiin, millaisia menetelmiä hankkeen aikana käytettiin, kuka hankkeeseen osallistui, vastasiko hankkeen tulokset hankesuunnitelmassa esitetyjä tuloksia sekä miten hanke vaikutti ja vaikuttaa Lempäälän ja muihin kuntiin. Raportin loppupuolella käsitellään viestintäsuunnitelman onnistumista, hankkeen tulosten kestävyyttä, konkreettisuutta sekä mahdollisia riskejä, hankkeen taloussuunnitelman onnistumista ja millaisia jatkohankeideoita hanke herätti.

2 Hankkeen taustat ja tavoitteet

Lempäälän kunta liittyi hiilineutraalien kuntien (hinku) verkostoon vuonna 2018. Verkostoon liittymisen myötä kunnan tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Hiilineutraaliuden saavuttamiseen liittyy olennaisesti myös kunnan rakennuttaminen ja kunnassa rakentaminen. Koska noin 40 % maailman raaka-aineista kuluu rakentamiseen, on rakennuksen rakennusmateriaalilla väliä.

Puu on materiaalina miellyttävä, monipuolinen ja ennen kaikkea hiilivarasto. Puista rakennuskantaa edistämällä Lempäälä on askeleen lähempänä myös hinku-tavoitteita. Lempäälän kunta on pitkään ollut kiinnostunut kestävästä ja vähähiilisestä rakentamisesta, johon puurakentaminenkin kuuluu. Lempäälän ensimmäinen julkinen rakennus, jossa julkisivussa on käytetty puuta, valmistuu vuoden 2021 aikana. Kunnassa halutaan viedä tätä eteenpäin ja edistää puurakentamista myös siten, että runko on puuta.

Puurakentamista edistävä ohjelma –hankkeen tavoitteena on edistää puurakentamista niin Lempäälän kunnan rakentamisessa kuin myös pientalorakentamisessa ja rakennusliikkeiden rakennuskohteissa ja luoda näiden edellytyksenä Lempäälän puurakentamisen ohjelma. Ohjelman tuottaa muun muassa kaavatyön määritelmiä ja linjauksia, keinoja puurakentamisen edistämiseen kunnan omassa rakentamisessa ja tarjoaa yksityisille rakentajille infopakettin puurakentamisesta.

3 Hankkeen osapuolet ja menetelmät

Lempäälän kunnan Puurakentamista edistävä ohjelma –hanketta työstettiin poikkihallinnollisissa työpajoissa. Työpajoihin osallistui kunnan työntekijöitä kaavoituksen, tontinluovutuksen, rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja rakennuttamisen ja tilatoimen toimialueilta. Näiden lisäksi myös Lempäälän Vuokrakodit Oy osallistui hankkeeseen.

Hankkeen aikana järjestettiin kuusi työpajaa, joista viimeiseen kutsuttiin myös Lempäälän kunnan luottamushenkilöitä mukaan. Työpajojen ohjelma koostui asiantuntijapuheenvuoroista, pienryhmätyöskentelystä ja yhteisestä yhteenvedosta. Työpajoissa oli tietty teema, jonka mukaan asiantuntijapuheenvuorot pidettiin. Ensimmäinen työpaja oli niin sanotusti hankkeen lähtölaukaus, ja asiantuntijapuheenvuoron pitivät Tampereen kaupungin puurakentamisen ohjelman projektipäällikkö Pertti Tamminen ja Metsäkeskuksen Puukerrostalorakentaminen kasvuun Pirkanmaalla –hankkeen projektipäällikkö Eveliina Oinas. Tamminen ja Oinas kertoivat meille puurakentamisen tavoitteista ja toimenpiteistä Tampereella ja Pirkanmaalla. Ensimmäisessä työpajassa pienryhmät pohtivat, millainen Lempäälän kunnan tuleva puurakentamisen ohjelma pitäisi olla ja millaista tietoa siihen halutaan kerätä.

Toisessa työpajassa teemana oli kerrostalorakentaminen ja asiantuntijapuheenvuoron piti puurakentamiseen erikoistunut Tampereen yliopiston professori Markku Karjalainen. Pienryhmissä työpajalaiset pohtivat omien toimialojensa näkökulmasta, miten puukerrostalorakentamista pitäisi Lempäälässä edistää.

Kolmannen työpajan asiantuntijat tulivat YH-kodeilta ja Kuhmon kaupungista. Yh-kotien edustaja kertoi meille Turun Linnanfältin puukerrostalohankkeesta ja Kuhmon kaupunki esitteli meille heidän 2-kerroksista CLT-elementeistä rakennettua koulua. Pienryhmissä keskityttiin tarkemmin pohtimaan, miten kuntaorganisaation omassa rakentamisessa voidaan edistää puurakentamista.

Neljännessä työpajassa asiantuntijoina oli Ollikaisen hirsirakenteen toimitusjohtaja, joka kertoi meille Tampereen Härmälän hirsirivitaloprojektista. Toisen asiantuntijapuheenvuoron

piti Woodcomp Oy:n edustajat, jotka kertoivat meille puuelementtien valmistuksesta. Pienryhmissä työpajalaiset pohtivat puurakentamista pientalo- ja rivitalorakentamisen näkökulmasta.

Viidennessä työpajassa ei ollut asiantuntijapuheenvuoroa, vaan työpajassa keskityttiin käymään läpi aiemmissa työpajoissa pohdittuja ohjelman yleisiä tavoitteita ja toimialakohtaisia tavoitteita. Toimialakohtaisissa työpajoissa viimeisteltiin tavoitteita ja käytiin läpi oman toimialan osuus puurakentamisen parhaista käytännöistä (benchmarking).

Viimeiseen, eli kuudenteen, työpajaan pyydettiin mukaan Lempäälän kunnan luottamushenkilöitä. Kutsu työpajaan lähetettiin yhdyskuntalautakunnan ja kunnanhallituksen jäsenille sekä valtuustoryhmien puheenjohtajille. Työpajassa esiteltiin hankkeen aikana tehtyjä tuotoksia ja puurakentamisen edistämishjelma. Luottamushenkilöillä olin näin mahdollisuus kommentoida ohjelmaa ja tuoda omia näkemyksiään esiin. Asiantuntijapuheenvuorot pitivät A-insinöörien Elli Kinnunen ja ympäristöministeriön Jemina Suikki. Kinnunen piti esityksen vähähiilisistä rakennusmateriaaleista ja Suikki kertoi meille julkisesta puurakentamisesta ja miten valtio pyrkii sitä edistämään

Työpajojen järjestämisen lisäksi hanke sisälsi puurakentamisen parhaiden käytäntöjen (benchmarking) selvittämistä, työryhmä- ja ohjausryhmäpalavereita, koulutuksia ja lisäselvityksien tilaamista. Puurakentamisen parhaita käytäntöjä selvitettiin jokaisen hankkeeseen osallistuvan toimialan näkökulmasta projektipäällikön omina tutkimuksina tai suoraan sähköpostikyselyillä. Rakennuttamisen ja tilatoimen työpajalaiset osallistuivat myös A-insinöörien ja Rakli ry:n vähähiilisen rakennuttamisen koulutukseen. Koulutuksessa saatiin hyviä vinkkejä, miten vähähiilisyttä voidaan edistää kunnan omassa rakentamisessa. Työpajalaiset osallistuivat myös Metsäkeskuksen ja ympäristöministeriön järjestämiin koulutustilaisuuksiin. Puurakentaminen on Lempäälässä melko uutta, joten ulkopuolisilta asiantuntijoilta haluttiin tilata selvitystöitä, joiden avulla kunnan toimialat voivat pohtia puurakentamista. Selvitystyöt käsittelevät puurakentamisen riskejä sekä rakennusyriyten ja yksityisten rakennuttajien kiinnostusta rakentaa Lempäälään puukerrostaloja.

4 Hankkeen tulokset

Hankehakemuksessa kerrottiin, mitä hankkeen aikana toivotaan saavutettavan ja millaisiin tuloksiin toivotaan pääsevän. Luvussa 2 esitettyjen tavoitteiden ja ennalta pohdittujen tulosten osalta onnistuimme hyvin.

Hankkeen yhtenä päätavoitteena oli luoda Lempäälän kuntaan puurakentamisen edistämishjelma. Ohjelmaan sisällytettiin tietoa ohjelman taustasta (hanke) ja koko kunnan puurakentamisen tavoitteet sekä lyhyesti myös puurakentamisesta ja puurakennuskannasta Lempäälässä. Ohjelmaan sisällytettiin myös hankkeeseen osallistuneiden toimialojen yleiset tavoitteet puurakentamisen edistämiseksi.

Lempäälän kunnan yleiset tavoitteet puurakentamiselle ovat:

- Vuosina 2021-2026 rakennetuista monikerroksista rakennuksista 5 % on puurakenteisia
- Vuosina 2026-2030 rakennetuista monikerroksista rakennuksista 15 % on puurakenteisia
- Kunkin julkisen rakennushankkeen osalta selvitetään rakennuksen hiilijalanjälki, elinkaari ja puurakentamisen mahdollisuus
- Lisäkerrosrakentaminen Lempäälän kunnassa on puuta
- Puunkäyttöä edistetään myös muussakin kuin runko- ja julkisivumateriaaleissa, esimerkiksi sisäpinoissa ja infrarakentamisessa
- Lempäälän kunta käyttää PEFC tai FSC –sertifioitua puuta

Hankkeen tuloksena kaavoituksen keinoja edistää puurakentamista ovat:

- Uusia alueita kaavoitettaessa selvitetään puurakentamisen mahdollisuus
- Kaavamääräyksissä ja rakentamistapaohjeissa ohjataan puurakentamista siten, että se on järkevästi ja tehokkaasti toteutettavissa
- Lisätään kaavamääräyksiä, joissa edistetään puun käyttöä rakenteissa ja julkisivuissa
- Edistetään lisäkerrosrakentamista ja puun käyttöä siinä

Hankkeen tuloksena tontinluovutuksessa puurakentamista voidaan edistää muun muassa seuraavasti:

- Tonttihaun periaatteisiin kirjataan ohje/määräys/suositus puurakentamisesta
- Järjestetään tontinluovutuskilpailu, jossa teemana puurakentaminen ja vähähiilinen rakentaminen
- Kehitetään mittari, jolla edistetään tontinluovutuskilpailuissa puurakentamista ja vähähiilistä rakentamista
- Selvitetään voiko tontin hintaa kompensoida, jos pääasiallinen rakennusmateriaalin on puu, tai energiaratkaisu on vähähiilinen
- Määritellään tontinluovutussuunnitelmassa, mitkä tontit sopivat puurakentamiseen

Hankkeen tuloksen rakennusvalvonta voi edistää puurakentamista seuraavasti:

- Järjestetään rakentajille teemailta puurakentamisesta
- Rakentajien kanssa pidetään ennakkoneuvottelut, joiden kautta informoidaan kestävästä rakentamisesta ja kunnan tavoitteista edistää puurakentamista
- Edistetään omaa osaamista puurakentamisen osalta (esim. paloturvallisuus yms), mutta oltava myös keinot hankkia osaamista ja tietoa muualta
- Pohditaan kannustimia puurakentamiselle ja laitetaan hyvät ideat käytäntöön (esim. rakennuslupa puoleen hintaan, tonttiin alennushinta)

Hankkeen tuloksena rakennuttaminen ja tilatoimi pyrkii edistämään puurakentamista seuraavasti:

- Uusista suunnitteilla olevista julkisista uudis- ja korjausrakennushankkeista selvitetään puurakentamisen mahdollisuus
- Puuta käytetään rakennusmateriaalina, kun se on laadullisesti järkevää ja rakennuksen elinkaaren kannalta kustannus- ja energiatehokasta
- Rakennushankkeiden ja päätöksenteon tueksi otetaan käyttöön hiilijalanjälkilaskenta
- Uudis- ja korjausrakentamisen hankkeista, joissa käytetään puuta, tiedotetaan ja viestitään kattavasti
- Edistetään yhteistyötä ja tiedon vaihtamista Lempäälän Vuokrakodit Oy:n kanssa

Hankkeen tuloksena Lempäälän Vuokrakodit Oy:n keinoja edistää puurakentamista:

- Puuta käytetään rakennusmateriaalina uudis- ja korjausrakentamisessa, kun se on laadullisesti järkevää ja rakennuksen elinkaaren kannalta kustannus- ja energiatehokasta
- Selvitetään muiden rakentajien kokemuksia puurakentamisesta vuokratiloissa ja otetaan hyvät keinot käyttöön
- Tehdään yhteistyötä ja tiedonvaihtoa Lempäälän kunnan rakennuttamisen ja tilaajien kanssa

Yhteisten kuuden työpajan lisäksi, järjestimme ylimääräisiä toimialakohtaisia työpajoja, joihin kutsuttiin myös muut toimialojen työntekijät kuin työpajalaiset. Näissä työpajoissa pohdittiin yksityiskohtaisempia toimenpiteitä, jotka liitettiin osaksi Lempäälän kuntaorganisaation toimialojen ja yhtiöiden [hinku-toimenpidekortteja](#). Alla on esimerkkejä yksityiskohtaisemmista toimenpiteistä.

- Vuoden 2022 tontinluovutussuunnitelmaan kirjataan, mitkä tontit sopivat puurakentamiseen ja mitä kannustimia puurakentamisen toteuttamiseen voitaisiin käyttää (esim. hinta, vähähiilisyys) (tontinluovutus)
- Vuoden 2022 aikana järjestetään puurakentamisen teemailta (rakennusvalvonta)
- Käytössä oleviin rakentamisen laatutietokortteihin lisätään yhtenä osa-alueena puurakentaminen (rakennuttaminen ja tilat)
- Yhden kohteen peruskorjaus puuta hyödyntäen vuoteen 2026 mennessä (Lempäälän Vuokrakodit Oy)
- Yhden uudiskohteen rakentaminen puusta (Lempäälän Vuokrakodit Oy)

Puurakentamista edistävä ohjelma on voimassa vuoteen 2026, jonka jälkeen sitä päivitetään. Päivitys tapahtuu siten, että hankkeeseen osallistuneet toimialat päivittävät sen yhdessä vuonna 2026. Ohjelmassa on esitetty myös skenaariotavoitteita vuoteen 2030 asti. Ohjelman jalkautetaan käytäntöön siten, että toimialakohtaisiin yleisiin tavoitteisiin perustuen, toimialat tekevät tarkempia toimenpiteitä, jotka liitetään osaksi hinku-toimenpidekortteja. Hinku-toimenpidekortteja päivitetään pari kertaa vuodessa.

Puurakentamista edistävän ohjelman lisäksi hankkeen tuloksena syntyi hankesuunnitelman mukaisesti infopaketti puurakentajille. Puurakentamisesta on paljon tietoa saatavilla netissä, joten infopakettiin ei ollut järkevää lähteä kirjoittamaan tätä hyväksi havaittua tietoa uudestaan. Infopakettiin kerättiin nettilinkkejä eri puurakentamisen teemojen alle. Teemat olivat vähähiilinen rakentaminen, Puuinfon ePuu-palvelu, puun toimiminen hiilivarastona, puurakentaminen ja puun käyttö, ääniympäristö, kosteus ja paloturvallisuus. Infopaketista tehtiin tiivis ja visuaalinen ja se koottiin kunnan Puurakentaminen Lempäälässä -nettisivulle. Suurin osa Lempäälän rakentuvista pien- ja rivitaloista on puurakenteisia, joten kohderyhmä infopakettille oli erityisesti isoja kohteita tai kerrostaloja rakentavat yksityiset rakentajat.

Puurakentamista edistävään ohjelmaan sisällytettiin myös lisätietoliitteitä. Hankkeen aikana selvitettiin muiden kuntien ja kaupunkien parhaita puurakentamisen ja sen edistämisen käytäntöjä (benchmarking). Selvitykset parhaista käytännöistä koottiin yhteen mahdollisimman tiiviisti ja visuaalisesti, jotta ne tulisivat varmasti käyttöön ja toimialat sekä muut toimijat hyötyisivät niistä.

Toinen lisätietoliite on asiantuntijoilta tilattavat selvitystyöt. Lempäälän kunnan toimialojen työn tueksi tilattiin kaksi selvitystyötä; haastattelututkimus rakentajien kiinnostuksesta rakentaa Lempäälän puukerrostaloja Corifiner Oy:ltä ja puurakentamisen riskiselvitys Ramboll Finland Oy:ltä. Alkuperäisessä hankesuunnitelmassa mainittiin tarve tilata selvitys RTS-sertifioinnista. Tarkoituksena oli tehdä määrittely tulevan Saikan koulun ja päiväkodin suunnittelun tueksi, mutta valituksista johtuen Saikan alueen kaava ei tullut lainvoimaiseksi hankkeen aikana, jotta suunnittelun olisi voinut aloittaa.

Ohjelma lisätietoliitteineen löytyy Lempäälän kunnan Puurakentaminen Lempäälässä -sivuilta.

5 Hankkeen vaikuttavuus/vaikutukset

Puurakentamista edistävä ohjelma -hanke vaikutti positiivisesti tietoon puurakentamisesta niin työpajoihin osallistuvien kuntaorganisaation työntekijöiden keskuudessa, mutta myös yksityisten rakentajien osalta. Pitkällä aikavälillä hanke vaikuttaa myös Lempäälän kunnan uusien alueiden ja rakennusten suunnitteluun sekä rakennuskannan hiilidioksidipäästöihin ja myös hiilinieluihin.

Hanke vaikutti erityisesti puurakentamisen edistämiseen kuntaorganisaation sisällä. Hankkeen aikana järjestetyt työpajat, niissä pidetyt asiantuntijapuheenvuorot ja työryhmäpalaverit sekä mahdollisuus osallistua eri koulutuksiin, lisäsivät kuntaorganisaation työntekijöiden tietämystä puurakentamisesta. Kun toimialoilta löytyy tietämystä ja tiedetään mistä puurakentamisen tietoa löytyy, puurakentamista on yhä helpompi kunnassa edistää.

Hankkeen aikana luotu ohjelma ja sen sisältämät toimialakohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet ovat myös uusinnettavissa sekä Lempäälän kunnassa että muissa kunnissa. Esimerkiksi Lempäälän kunnan rakennuttamisen ja tilatoimen tavoite ”Puuta käytetään rakennusmateriaalina, kun se on laadullisesti järkevää ja rakennuksen elinkaaren kannalta kustannus- ja energiatehokasta”, on uusinnettavissa aina jokaisen uuden suunnitteilla olevan hankkeen kohdalla.

Hanke vaikuttaa positiivisesti myös muihin rakentajiin. Lempäälän kuntaorganisaatio on puurakentamisen esimerkinnäyttävä ja tarkoitus on viestiä puuhankkeista kattavasti, joten tätä kautta puurakentamisen tieto menee eteenpäin muille rakennuttajille. Tämän lisäksi infopakettien kautta rakentaja saa kattavasti tietoa puurakentamisesta. Infopaketti sijoitettiin kunnan nettisivuille siten, että esimerkiksi rakennusluvanhakijalla ”törmää” siihen.

6 Viestinnän toteutuminen ja tulokset

Hankkeelle laadittiin oma viestintäsuunnitelma, joka toteutui hyvin. Viestintäsuunnitelmaan sisällytettiin sekä kunnan sisäinen että ulkoinen viestintä. Hankkeen viestintä painottui kunnan sosiaalisen median kanavilla, mutta hankkeesta julkaistiin säännöllisesti myös ajankohtaistiedotteita kunnan nettisivuilla ja intranetissä.

Hankkeelle tehtiin omat Puurakentaminen Lempäälässä –sivut, joihin kirjattiin lyhyesti tietoa hankkeen sisällöstä ja kulusta. Pääpaino hankkeen ajankohtaisista asioista tiedottamiselle oli kuitenkin hankkeelle tehty [Microsoft Sway](#), jota jaettiin hankkeen viestinnän yhteydessä.

Puurakentamista edistävä ohjelma –hankkeen Sway:hin raportoitiin säännöllisesti hankkeen toimenpiteistä ja etenemisestä kunkin hankekuukauden alle. Näiden lisäksi Swayhin lisättiin virallinen hankesuunnitelma, jotta kuntalaisetkin näkevät, mitä hankkeen aikana on tarkoitus tehdä. Swaytä jaettiin useaan otteeseen niin kunnan nettisivuilla kuin sosiaalisessa mediassakin.

Hankkeelle tehtiin myös toinen Sway – [Miksi Lempäälä rakentaa puusta](#) – jonka tarkoituksena oli jakaa monipuolisesti tietoa puurakentamisesta ja kannustaa kuntalaisia rakentamaan puusta. Swaytä päivitettiin joka toinen viikko koko hankkeen ajan ja aiheina olivat muun muassa puurakentamisen ekologisuus, kierrätettävyys, viihtyisyys ja terveellisyys sekä puurakennuksen hiilivarasto. Miksi Lempäälä rakentaa puusta –swayta jaettiin kunnan sosiaalisen median kanavissa.

Viestintä kohdistui sekä muihin asiantuntijoihin ja kuntiin että kuntalaisiin. Twitterissä julkaistut päivitykset saivat enemmän näkyvyyttä asiantuntijapiireissä, kun taas Facebookissa ja kunnan nettisivuilla julkaistut tiedotteet enemmän kuntalaisten keskuudessa.

Hankkeen ajankohtaisista asioista viestittiin säännöllisesti myös Lempäälän energia- ja ilmastotyöryhmälle, Lempäälän kunnan johtoryhmälle ja yhdyskunnan palvelualueen johtoryhmälle, joka toimi hankkeen epävirallisena ohjausryhmänä. Hanketta esiteltiin myös ympäristöministeriön Julkisen rakennuttajan puurakentamisen webinaarissa joulukuussa 2020.

Viestintää tehtiin myös Lempäälän kunnan sidosryhmissä, kuten Tampereen kaupunkiseudun ilmastotyöryhmän ja KETS-ryhmän kokouksissa ja Pirkanmaan Ely-keskuksen järjestämissä Pirkanmaan ilmastofoorumien tapaamisissa.

Sosiaalisen median viestintä oli pääsääntöisesti hankkeen projektipäällikön vastuulla. Hankkeeseen liittyviä sosiaalisen median päivityksiä myös jaettiin paljon muiden tahojen toimesta. Viestintä määrällisesti eri sosiaalisen median kanavissa:

- Lempäälän kunnan nettisivujen ja intranetin ajankohtaistiedotteet: 13
- Lempäälän kunnan Facebook-sivut: 29
- Lempäälän kunnan rakennus- ja ympäristövalvonnan Twitter-tili: 52

Ohjelman hyväksymispäätöksestä tehdään lehtitiedote.

7 Tulosten kestävyys ja hyödyntäminen

Hankkeen aikana saadut tulokset, puurakentamisen edistämishjelma lisätietoliitteineen, ovat itsessään hyviä ja niillä pystytään edistämään puurakentamista niin kunnan omassa rakentamisessa kuin yksityisrakentamisessakin. Tulosten eteen on kuitenkin hankkeen jälkeekin tehtävä töitä. Tulokset ovat kestäväällä pohjalla, mutta ohjelmaa ja sen lisätietoliitteitä pitää päivittää tarvittaessa. Edistämishjelmaan kirjattiin, että tavoitteita päivitetään viimeistään hankkeeseen osallistuneiden toimialojen toimesta vuonna 2026.

Ohjelman pääpaino on toimialakohtaisissa tavoitteissa ja toimenpiteissä, joita toimialat suunnittelivat omista lähtökohdistaan käsin. Tuloksista tuli näin konkreettisia ja toteutettavissa olevia. Tämän lisäksi tavoitteet ja toimenpiteet jalkautetaan päivittäiseen työhön siten, että niistä tehdään konkreettisia toimenpiteitä hinku-toimenpidekortteja, joita päivitetään ja seurataan säännöllisesti.

Puurakentamiselle on Lempäälän kunnassa vahva poliittinen tuki. Puurakentamisen edistämiseksi ja lisäämiselle on tullut pyyntöjä luottamushenkilöiltä. Tämä edesauttaa kunnan toimialojen työtä puurakentamisen edistämiseksi.

Yleinen kansallinen kiinnostus puurakentamista kohtaan vaikuttaa myös Lempäälän kunnassa tapahtuvaan puurakentamiseen. Kiinnostus puurakentamista kohtaan edistää alan ja puurakentamisen (erityisesti puukerrostalorakentamisen) normiutta ja alentaa kustannuksia.

Hankkeen tuloksista hyötyvät myös muut kunnat ja organisaatio. Hankkeen tulokset, eli Puurakentamista edistämishjelma ja sen lisätietoliitteet julkaistaan kunnan nettisivuilla, joten hankkeen menetelmät ja tulokset ovat kaikkien hyödynnettävissä ja niitä voi käyttää oman kunnan puurakentamisen edistämiseen.

8 Talousraportti

Hankkeen talousraportti kustannuserittelyineen on loppuserivituksen liitteenä.

9 Suositukset tulevia hankkeita ja ohjelmia varten

Hankkeen aikana ja erityisesti sen loppuvaiheilla pohdittiin paljon, mitkä asiat onnistuivat hankkeen aikana hyvin ja mitä kenties tehtäisiin toisin. Näiden lisäksi nousi esille myös jatkohankeideoita.

Koimme hankkeen kannalta tärkeäksi poikkihallinnolliset työpajat. Jotta puurakentamisen idea läpilleikkäisi koko organisaation ja jokainen asiaan liittyvä toimiala tietäisi, miten kunnassa sitä edistetään, on poikkihallinnollisuus tärkeässä roolissa. Lempäälässä onnistuimme hyvin pitämään työpajat etänä ja käytimme apuna Microsoft Forms –ohjelmaa. Ohjelmassa luotujen kyselylomakkeiden avulla työpajalaiset kävivät työpajassa käsiteltäviä asioita läpi, jonka jälkeen kysely palautettiin ja sen vastaukset tulivat projektipäällikön käyttöön. Jälkikäteen ajateltuna vastaavanlaisilla kyselylomakkeilla olisi voinut toteuttaa erilaisia ennakkotehtäviä työpajalaisille, joiden avulla he olisivat voineet valmistautua työpajoihin ja perehtyä teemaan. Tämä toive tuli myös palautekyselyssä esille.

Hankkeen alussa järjestettiin alkuhaastatteluita, joilla kartoitettiin toimialojen mielteitä puurakentamisesta ja mitä he odottavat hankkeelta. Jälkikäteen ajateltuna nämä alkuhaastattelut olisi voinut laajentaa koskemaan myös muita toimialojen työntekijöihin kuin hankkeeseen osallistuvat. Näin hankkeen alussakin olisi saanut laajan kuvan siitä, miten koko toimiala suhtautuu puurakentamiseen, mitä siitä tiedetään ja mitä toiveita sille esitetään.

Yhteisissä keskusteluissa tuli esille myös jatkohankeideoita. Puurakentamisen edistämistä voisi hankemuodossa jatkaa toimialakohtaisissa hankkeissa. Esimerkiksi kaavoituksen seuraava vaihe voisi olla lisäkerrosrakentamisen selvittäminen/kartoittaminen Lempäälässä. Tällaiseen hankkeeseen saisi myös taloyhtiöitä mukaan.

10 Yhteenveto hankkeesta

Puurakentamista edistävä ohjelma –hanke onnistui hyvin etätyöskentelystä huolimatta. Olimme edellisen Kohti hiilineutraalia kuntaa 2030 –hankkeen aikana kehittäneet hyvät toimintatavat etätyöskentelyyn, joita hyödynsimme myös tässä hankkeessa. Hanke vaikutti merkittävästi puurakentamisen tietoon ja asenteisiin kuntaorganisaatiossa.

Hankkeessa edettiin hankesuunnitelman mukaisesti ja suurin osa tavoitteista saavutettiin. Hankkeen tavoitteiden saavuttamiseen vaikutti merkittävästi se, että ajatellusta tarkastelu-kohteen, Lempäälän Saikan alue, kaavasta valittiin. Hankkeen aikana oli tarkoitus tuottaa alueen suunnittelun tueksi muun muassa Saikan uuden päiväkodin ja koulun RTS-sertifiointi määrittely. Tämä jäi kuitenkin tekemättä, sillä kaavasta valittiin eikä se ehtinyt lainvoimaiseksi hankkeen aikana. Pää tavoite hankkeessa oli kuitenkin luoda Puurakentamisen edistämishjelma, joka saatiin tehtyä hyvin. Muut hankesuunnitelmassa mainitut selvitystyöt tilattiin ja niitä täydennettiin kattavammaksi.

Hankkeen ja erityisesti Puurakentamisen edistämishjelman avulla puurakentamiselle saatiin selvät suuntaviivat kunnassa. Ohjelman avulla jokaisen toimialan on helppo lähteä edistämään puurakentamista ja tekemään toimenpiteitä ohjelman tavoitteiden pohjalta. Ilman ympäristöministeriön myöntämää hankerajoitusta tietämys puurakentamisesta olisi jäänyt vajaaksi ja koko kuntaa koskeva poikkihallinnollinen ohjelma olisi saattanut jäädä tekemättä.

Puurakentamista edistävä ohjelma –hankkeen tulokset, edistämishjelma ja sen liitteet, käsitellään Lempäälän yhdyskuntalautakunnassa kesäkuussa 2021, jonka jälkeen edistämishjelma liitteineen viedään kunnanhallituksen hyväksyttäväksi. Ohjelma liitteineen julkaistaan näiden jälkeen kunnan nettisivuilla.